

**De Vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van de Eerste Kamer**

23 november 2014
JO/KMOL/MVE/2014.227

Betreft: Wetsvoorstel aanpassing Financieel Toetsingskader ('het Wetsvoorstel')

Geachte Leden,

Wij hebben de uitwisseling van gedachten op 18 november jl. tussen Uw Commissie en pensioenskundigen zeer gewaardeerd. Uwerzijds – zo was onze stellige indruk - is aanvaard dat wij met onze kritiek op het Wetsvoorstel niet een beperkt eigenbelang bepleitten, maar daarbij de continuïteit van ons pensioenstelsel voor ogen hadden. Die kritiek wordt breed gedragen door vakbonden, de Pensioenfederatie, sociale partners en door de ouderenorganisaties. We moeten constateren dat bij dit Wetsvoorstel het onderlinge begrip tussen overheid en het pensioenveld volkomen ontbreekt. Het onbegrip voor de vasthoudendheid van de staatssecretaris zonder een bereidheid om een serieuze dialoog te willen aangaan, zal leiden tot een groeiend cynisme in het pensioenveld, hetgeen zeer ongewenst is vanwege de noodzaak tot goed overleg tussen ministeries en de pensioensector.

In deze brief treden wij niet in herhaling met onze kritiek. In deze eindfase van de behandeling van het Wetsvoorstel moet de staatssecretaris óf haar Wetsvoorstel intrekken óf het pensioenveld alsnog overtuigen dat haar visie bij deelnemers en gepensioneerden tot meer vertrouwen in ons pensioenstelsel zal leiden. Daartoe zal de staatssecretaris vele punten alsnog moeten verduidelijken. Een aantal belangrijke punten hebben wij in deze brief samengevat.

KNVG
Hogeschoorweg 21
5911 EJ Venlo
077-3541050
secretariaat@knvg.nl

CSO
Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2769985
cso@ouderenorganisaties.nl

NVOG
Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2846080
nvog@gepensioneerden.nl

Verdere aantasting van het zo nodige vertrouwen in ons pensioenstelsel

Herstel van vertrouwen is een zeer belangrijke doelstelling. Vertrouwen in ons pensioenstelsel zal door deze nieuwe Wet juist fors afnemen nu indexatie de komende 10 jaar vrijwel onmogelijk blijft, ongeacht voldoende rendement

Aantasting van de privaatrechtelijk verantwoordelijkheid van pensioenfondsen

Een belangrijke steen des aanstoets in het Wetsvoorstel is de gedetailleerde regeling van de indexatie. De aldus centraal aangestuurde publiekrechtelijke regeling voor indexatie sluit niet aan bij het lange termijn, privaatrechtelijk geregelde beleid van een pensioenfonds, dat moet uitgaan van zijn bestaande, historisch gegroeide realiteit en dat voor de toekomst (indexatie) beslissingen moet nemen die gericht zijn op een evenwichtige belangenbehartiging van alle deelnemers. De staatssecretaris wil kennelijk voorkomen dat pensioenfondsen te snel tot indexatie overgaan, als gevolg waarvan voor jongeren te weinig zou kunnen overblijven. Een dergelijke generatie vraag kwam ook bij de vaststelling van het huidige FTK aan de orde, doch de minister vond destijds – gelet op het door pensioenfondsen gevoerde beleid - die zorg ongegrond.

De huidige besluitvorming bij pensioenfondsen laat zien dat de besturen van pensioenfondsen wel degelijk oog hebben voor de (indexatie-)belangen van jongeren. Daarom is een verregaande overheidsregeling bij wet op dit punt geheel onnodig. De staatssecretaris heeft niet, zoals ook vereist in Aanwijzing 7 voor de regelgeving, eerst onderzocht via een dialoog met de pensioensector of het door haar gewenste resultaat kon worden bereikt door middel van het zelfregulerend vermogen in de betrokken pensioensector

Geen gestructureerd overleg met de pensioensector

Uit de ernstige kritiek van Vakbonden', Pensioenfederatie en ouderenbonden blijkt zonneklaar dat het bij de voorbereiding van het Wetsvoorstel heeft ontbroken aan goed gestructureerd overleg met het pensioenveld. Een dergelijk overleg was bij de invoering van het FTK een vanzelfsprekendheid: de toenmalige minister van SZW heeft de bij dit overleg met sociale partners vastgestelde Hoofdlijnen aangemerkt als grondslag voor de wetgeving.

Als voorbeeld moge ook dienen het feit dat niet is ingegaan op onze brief d.d. 27 augustus 2014 met vele inhoudelijke vragen, welke als bijlage bij deze brief is gevoegd.

KNVG

Hogeschoorweg 21
5911 EJ Venlo
077-3541050
secretariaat@knvg.nl

CSO

Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2769985
csou@ouderenorganisaties.nl

NVOG

Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2846080
nvog@gepensioneerden.nl

De koopkracht van gepensioneerden wordt op korte termijn aangetast, de koopkracht van actieven wordt op langere termijn aangetast

Door het verwachte uitstel van indexaties over vele jaren bij gepensioneerden en bij actieven wordt de koopkracht van een ieder fors aangetast . Dit is slecht voor onze economische ontwikkeling in de komende jaren

De opbouw van hogere buffers vanuit nFTK leidt tot hogere premies en ook dit geeft een ongewenste druk op de koopkracht van de actieven omdat zij veelal een deel van de premie betalen en op de kosten van werkgevers

Onterecht verschil in hoogte van UFR tussen verzekeraars en pensioenfondsen

Het is verzekeraars toegestaan een hogere UFR te hanteren ten opzichte van de pensioenfondsen .

Dit verschil leidt er toe dat het positieve effect van de UFR op de dekkinggraad bij pensioenfondsen lager is dan bij verzekeraars. Dit is onjuist omdat de risico's bij verzekeraars juist groter zijn dan bij pensioenfondsen gezien hun garanties op de nominale uitkeringen .

Derhalve zou de UFR bij pensioenfondsen juist hoger moeten zijn dan bij de verzekeraars Dit verschil heeft een negatief effect op het level playing field tussen verzekeraars en pensioenfondsen

Onvoldoende onderbouwing van de berekeningen van CPB

Het CPB heeft een berekening gemaakt van de generatie effecten van deze nieuwe Wet. Zij heeft hiervoor macro-economische uitgangspunten gehanteerd.

Onduidelijk is de onderbouwing van deze uitgangspunten. Recentelijk is aan het CPB o.a door één uwer leden om verduidelijking gevraagd. Voor zover wij weten is deze verduidelijking vanuit CPB nog niet gegeven

Dit klemt des te meer omdat door enkele grote pensioenfondsen ook berekeningen zijn gemaakt, gebaseerd op hun feitelijke huidige en toekomstige situatie naar aanleiding van het nieuwe FTK, die tot aanzienlijk andere conclusies leiden dan die van het CPB.

KNVG

Hogeschoorweg 21
5911 EJ Venlo
077-3541050
secretariaat@knvg.nl

CSO

Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2769985
cso@ouderenorganisaties.nl

NVOG

Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2846080
nvog@gepensioneerden.nl

Mogelijkheid in nFTK voor toepassing gedempte premie is gevaarlijk voor noodzakelijk evenwicht tussen generaties en verhoogt het risico van kortingen in de toekomst

Ook volgen DNB moeten de pensioenpremies in balans zijn met de toezeggingen die aan deelnemers zijn gedaan en de premies moeten tenminste kostendekkend zijn. Als deze balans ontbreekt kan er geen sprake zijn van een beleid gericht op evenwicht tussen de generaties.

De logica gebiedt vast te stellen dat als de staatssecretaris een generatie evenwicht nastreeft, het Wetsvoorstel niet de mogelijkheid zou moeten kennen om een lagere dan kostendekkende premie te voldoen.

De tekst van het Wetsvoorstel is op dit punt zelfs intrinsiek tegenstrijdig. Artikel 128, lid 2, Pensioenwet bepaalt:

'De kostendekkende premie kan worden gedempt [.....] met verwacht rendement.'
Deze bepaling suggereert dat het begrip 'kostendekkende premie' een variabel begrip is, maar dat is een onjuiste suggestie omdat 'kostendekkende premie' wettelijk vastligt in artikel 128, lid 1, Pensioenwet. Het voorgestelde artikel 128, lid 2, is dus niet alleen intrinsiek tegenstrijdig, maar zelfs misleidend geformuleerd, doordat het suggereert dat een gedempte premie ook kostendekkend is, hoewel het niet voldoet aan de definitie van 'kostendekkende premie' in artikel 128, lid 1, Pensioenwet.

Korting blijft – terecht – een ultimum remedium in het Wetsvoorstel. Met dit uitgangspunt is in strijd dat een niet kostendekkende premie wordt toegestaan, zelfs als dit leidt tot een lage dekkingsgraad en daardoor het risico van korting wordt verhoogd.

Negatieve invloed op generatie evenwicht door de hogere solvabiliteitseisen

Evenwicht tussen generaties is een belangrijk uitgangspunt in ons pensioenstelsel. Het is zelfs een centrale doelstelling van het Wetsvoorstel. Echter, zolang indexatie niet of nauwelijks wordt toegestaan via de zware eisen aan de indexatie mogelijkheden en dus zowel oud als jong niet worden geïndexeerd, kan die doelstelling niet worden bereikt.

Praktisch gesproken zullen de meeste pensioenfondsen de komende 10 jaren niet kunnen voldoen aan de hogere solvabiliteitseisen. Dat blijkt uit hun verwachtingen van de ontwikkeling van hun eigen vermogen en derhalve van hun dekkingsgraden. In de afgelopen jaren sedert de invoering van de huidige solvabiliteitseisen hebben slechts een gering aantal pensioenfondsen daaraan volledig kunnen voldoen. Een verhoging van de solvabiliteitseis is – praktisch gesproken – voor zeer vele pensioenfondsen een niet te realiseren norm.

KNVG

Hogeschoorweg 21
5911 EJ Venlo
077-3541050
secretariaat@knvg.nl

CSO

Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2769985
cso@ouderenorganisaties.nl

NVOG

Postbus 2069
3500 GB Utrecht
030-2846080
nvog@gepensioneerden.nl

Overigens bleek bij navraag op grond van de Wet Openbaar Bestuur de aan de verhoging van de solvabiliteitseis ten grondslag liggende veronderstellingen en uitgangspunten niet beschikbaar te zijn op het Ministerie van SZW.

Ruimte voor noodzakelijk eigen beleggingsbeleid ten behoeve van de specifieke deelnemersstructuur wordt teveel beperkt

Bij beleggingen moet een pensioenfonds voldoen aan het 'prudent person' beginsel. Dit voorschrift is volgens het College van Beroep uitdrukkelijk aan pensioenfondsen gericht en pensioenfondsen moet dus de ruimte worden gelaten om zelf dit beginsel uit te leggen voor hun specifieke situatie; zij moeten dus ook in staat gesteld worden hun beleggingsbeleid daarop af te stemmen. In de procedure van DNB tegen Pensioenfonds Verenigde Glasfabrieken verwerpt het College van Beroep het door DNB ingestelde beroep tot correctie van het beleggingsbeleid

Wij vertrouwen er op dat met deze korte uitwerking van onze belangrijkste bezwaren tegen de nieuwe FTK Wet u tot de conclusie komt die aansluit bij de sterk levende wens van de pensioensector dat deze Wet moet worden verworpen dan wel voor nader onderzoek en overleg met de pensioensector moet worden terugverwezen naar het kabinet

Met gevoelens van meeste hoogachting

CSO, Jos Berkemeijer, Voorzitter Pensioenen

NVOG, Jaap van der Spek, voorzitter

KNVG, Martin van Rooijen, voorzitter

Bijlagen :

1. Brief aan de fracties van de 1^e Kamer met vragen omtrent instemming met de nieuwe Wet FTK
2. Brief aan de 2^e kamer dd. 27 augustus met inhoudelijke vragen